

Анотація на вибірккову навчальну дисципліну «Лідерство та управління у соціальній роботі»

Рівень вищої освіти – *другий (магістерський) рівень вищої освіти*

Галузь знань – *23 Соціальна робота*

Спеціальність – *231 Соціальна робота*

Освітньо-професійна програма – *Соціальна робота*

Кількість кредитів – *4*

Рік підготовки – *1, семестр – 1*

Компонент освітньої програми: *вибірковий*

Мова викладання: *українська*

Викладач: Шандор Федір Федорович, професор, доктор філософських наук, професор кафедри соціології та соціальної роботи, e-mail: fedir.shandor@uzhnu.edu.ua

Опис дисципліни

1. Актуальність курсу. Сьогодні, коли світова спільнота увійшла в епоху глобалізації та динамічних економічних, політичних, соціальних змін, постає вкрай важлива необхідність у незаангажованій, ерудованій, інтелектуальній, культурній і моральній молоді та зрілих людях, які готові не лише поновому мислити, але, що є значно важливішим, діяти у складних умовах постійних криз, інертності та зневіри значної частини суспільства. З кожним роком все частіше відчувається потреба в людях, які можуть бути лідерами не лише особистого життя. В управлінських системах, які функціонують у соціальному середовищі, головним і провідним є людський фактор. Соціальне управління спрямоване на впорядкування та узгодження колективних дій людей для досягнення мети, яка стоїть перед ними. Об'єктивна необхідність виникнення та розвитку управління в соціальній сфері обумовлена суспільним характером праці.

2. Метою навчальної дисципліни є: формування та розвиток загальних компетентностей із застосуванням у повсякденній професійній діяльності етичних норм та принципів ефективної співпраці в командах, лідерських якостей для вирішення професійних завдань; формування небайдужої, активної позиції у вирішенні проблем як особистого життя, так і професійної та суспільної сфер діяльності.

Завдання курсу: формування у здобувачів вищої освіти необхідних soft-skills для ефективної професійної роботи (команда робота, комунікація, критичне мислення, креативність); сприяння виявленню, формуванню, розвитку і вдосконаленню лідерських якостей особистості.

3. Проблематика (зміст дисципліни), яка буде розглянута у процесі вивчення навчальної дисципліни.

Тема 1. Стилi та філософія лідерства

Тема 2. Лідер як особистість

Тема 3. Командна робота

Тема 4. Комунікація лідерства з впливом

Тема 5. Професійний розвиток у сфері лідерства та управління в соціальній роботі

Тема 6. Розвиток і мотивація персоналу в соціальній роботі

Тема 7. Інноваційне лідерство

Тема 8. Стратегічне планування в середовищі соціальної роботи

4. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми в здобувачів повинні бути сформовані такі компетентності:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК6. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК9. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК10. Здатність працювати в команді.

Загальні компетентності (З)

Професійний стандарт «Фахівець із соціальної роботи»:

ЗЗ. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

З5. Здатність вчитися і бути навченим, до самоосвіти, постійного підвищення кваліфікації.

З10. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

ФК4. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи.

ФК5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства.

ФК6. Здатність до оцінки процесу і результату професійної діяльності.

ФК7. Здатність до професійної рефлексії.

ФК8. Здатність до спільної діяльності та групової мотивації, фасилітації процесів прийняття групових рішень.

ФК9. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців.

ФК10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість задля вирішення соціальних проблем через впровадження соціальних інновацій.

ФК12. Здатність до критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства.

ФК13. Здатність до формування позитивного іміджу професії, її статусу в суспільстві.

ФК14. Здатність до ефективного менеджменту організації у сфері соціальної роботи.

Фахові компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)

Професійний стандарт «Фахівець із соціальної роботи»:

К2. Здатність розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи, пропонувати рекомендації щодо забезпечення якості соціальних послуг та реалізації управлінських рішень.

Л4. Здатність сприяти набуттю й удосконаленню фахівцями та нефахівцями спеціальних знань і навичок у сфері соціальної роботи.

Л5. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати і розв'язувати конфлікти в професійному колективі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бізо Л., Ібрагімова І., Кікоть О., Барань Є., Федорів Т. Розвиток лідерства. Київ: Проект “Реформа управління персоналом на державній службі в Україні”, 2012. 400 с.
2. Виноградова О.В., Євтушенко Н.О. Групова динаміка та комунікації. Навчальний посібник. Київ: ДУТ, 2018. 223 с.
3. Калашнікова С.А. Освітня парадигма професіоналізації управління на засадах лідерства: монографія. Київ: Київ.ун-т ім.Б.Грінченка, 2010. 380 с.
4. Лідерство та команда в публічному управлінні: конспект лекцій / Укл: К.В.Таранюк, Я.В.Кобушко. Суми: Сумський державний університет, 2020. 175 с.
5. Морозов В.В., Чередніченко А.М., Шпильова Т.І. Формування, управління та розвиток команди проекту (поведінкові компетенції): навч. посіб. Київ. Таксон, 2009. 464 с.
6. Нестуля О.О., Нестуля С.І., Карманенко В.В. Основи лідерства. Тренінг лідерських якостей та практичних навичок менеджера: навч. посіб. Київ: Знання, 2013. 287 с.
7. Освітнє лідерство: від теорії до практики: монографія / авт. кол.; за наук. ред. В.Р.Міляєвої. Київ; Кривий Ріг: Вид-во. Р.А.Козлов, 2021. 296 с.
8. Розвиток лідерського потенціалу національної гуманітарно-технічної та управлінської еліти: монографія / За ред. О.Г.Романовського, О.С.Пономарьова. Харків: ФОП Мезіна В.В., 2017. 292 с.
9. Романовський О.Г., Гура Т.В., Книш А.Є., Бондаренко В.В. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник. Харків, 2017. 100 с.
10. Романовський О.Г., Резнік С.М., Гура Т.В., Панфілов Ю.І., Головешко Б.Р., Бондаренко В.В. Лідерські якості в професійній діяльності: навч. посіб. Харків: НТУ «ХП», 2017. 143 с.
11. Сергеева Л.М., Кондратьєва В.П., Хромей М.Я. Лідерство: навч. посібн. Івано Франківськ: «Лілея НВ», 2015. 296 с.
12. Яценко А.М. Організаційно-культурні ресурси і механізми соціального управління: соціологічний аналіз. Одеса: Астропринт, 2003. 205 с.
13. Arnold M. Social Work Leadership and Management. Springer: Springer Cham, 2022. 736 p.
14. Rofuth T., Piepenbring J.M. Management and Leadership in Social Work. Springer: Springer Publishing Company, 2019. 548 p.